

AdRem

Nummer 2

februari 2018

“Succulenta”

Afdeling “De Achterhoek”

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereni-ging kunt u op de hiernaast staan-de adressen terecht, of op de ver-enigingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 38 NO 2 FEBRUARI 2018

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Eigenlijk ongemerkt is de maand januari aan mij voorbij geslopen. We zitten alweer in februari en voor we het weten staan er cactussen in bloei. Over bloeien gesproken; een aantal jaren geleden hebben we wat krokus bolletjes in het gras voor ons huis gestopt en die staan er nu al volop te bloeien. Als ik dat zo zie moet ik aan mijn jeugd denken. Wij kregen als Sint Nicolaas cadeau een abonnement van de ijsbaan in Apeldoorn. Mooie winters waren het toen want dat abonnement werd er met gemak twee maal uit gehaald. Maar wie weet wat het dit jaar nog gaat worden.

Wordt een spannende avond in februari want wie zal er tot het nieuwe bestuur toe treden? Of moeten vanaf nu de bestuursleden van onze afdeling maar voor het leven benoemd worden. Laten we de uitspraak; “Never change a winning team” maar hanteren en een aantal formaliteiten maar vlug afhandelen zodat we snel met de avond kunnen beginnen?

Ondanks het weer begint het bij mij toch al aardig te kriebelen en ben ik vast alle voorbereidingen aan het treffen om binnenkort te gaan zaaien. Stel dat het allemaal lukt, dan krijg ik nog een behoorlijke klus om al die nieuwe plantjes te herbergen. Toch is een zelf opgekweekte plant leuker, mooier en interessanter dan de duurste plant die je koopt. Je hebt hier namelijk je ziel en zaligheid ingelegd en alle ups en downs met die speciale plant meegemaakt.

Mijn nu aanwezige planten ga ik overhuizen in vierkante potjes. Of dat wel zo verstandig is weet ik niet, maar ik ben weer heerlijk met mijn planten bezig en tot nu toe heb ik aan het onderaardse gedeelte van de planten nog geen enkele ongerechtigheid kunnen ontdekken. Ik zal maar zeggen; “Lang leve de bims”.

Veel tijd steek ik momenteel in het vergelijken en opzoeken van de namen van planten, want uiteindelijk; je bent liefhebber en probeert dat op een voor jou zo leuk mogelijke manier te doen.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

MAMMILLARIA GUELZOWIANA

Dit is een van die planten die je graag in de verzameling hebt, maar die je regelmatig weer om de een of andere reden kwijt bent. Ik wijt dit aan de watergift. Van de ene op de andere dag kunnen de planten ineen zakken en dan is de klus de enige oplossing. Het exemplaar dat ik gefotografeerd heb staat nu al weer een jaar of drie in de kas en ieder jaar kan ik genieten van een over-

dadige bloei. Dit dan in tegenstelling met vroeger. Ik kocht wel ieder jaar een of meerdere exemplaren met de achterliggende gedachte dat het nu toch eindelijk wel eens een keer goed moest gaan. Maar helaas de planten wisten niet aan mijn verlangen naar mooi bloeiende exemplaren te voldoen. Totdat ik de hele verzameling op bims heb gezet en ziedaar het probleem schijnt zich te hebben opgelost. Wel is de plant nu wel een kwart kleiner geworden omdat ik voor dat ik naar Chili vertrok in oktober voor het laatste water heb gegeven. Zoals op de bovenste foto te zien is zijn de knoppen behoorlijk fors en het is verwerd dat zij ongeschonden tussen de haakdoorns doorkomen en een onbeschadigde bloem te voorschijn kunnen toveren. Bij mij staat de plant wat achteraan want het lijkt wel of ze naar de mouw van je trui of overhemd toe springen. Nu kun je dat wat voorkomen. De plant behoort tot de grootbloemige mammillaria's. Begin juni kunnen de eerste bloemen bewonderd worden en dat gaat

met tussenpozen tot eind augustus door. Van Gert kreeg ik een tijd terug een ander exemplaar en ik ben benieuwd wat bestuiving oplevert. Moeten ze natuurlijk wel tegelijkertijd bloeien. De bloemen kunnen trouwens tot 6 cm Ø worden. Wanneer je dan een hele krans van bloemen rond de schedel van de plant hebt is dit wel een bijzonder fraai gezicht. Kijken wat het het komend jaar gaat worden.

H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE CHILI

Dag 5: Ovalle - Huasco 30-9

De dag begint aardig mistig. Het is een prachtig gezicht om van die zware wolken tussen de bergen te zien hangen. Dat is dan ook de meest duidelijke illustratie van hoe de planten aan hun water komen want echt regenen doet het er weinig tot nooit. Omdat ik vandaag chauffeur ben maakt Joke een aantal foto's van de wolken en de wazige bergen op een afstand. Wanneer het mogelijk is maken we een stop om even de benen te strekken en te zien wat voor interessants daar te vinden is. We zijn nog steeds blij met onze keus van een dag rijden en een rustdag om de omgeving te verkennen. Deze dag is dan wel een rijdag maar de afstanden zijn niet al te groot zodat er voldoende tijd voor kleine verkenningstochtes is. We volgen de 5 tot de afslag Los Choros. Hier vinden we een aantal leuke plekjes om even te snuffelen. Tot de kust is het nog 22 km op een vrij slechte weg (veel stof en oneffenheden) waarnaast een nieuwe weg in aanleg lag. Bij de lunch erg gescharreld en wat een vondsten. Bergopwaarts de eerste clusters van copiapoa gevonden. We vinden hier dan zowel *Copiapoa coquiimbana* als ook *Copiapoa echinoides*. We vinden hier ook nog een aantal kleine cactussen die tot het geslacht *Eriosyce* behoren en lang leve de veranderaars vroeger werd dit geslacht *Telocephala* genoemd. Bij Caleta Chaneral hield de weg op en moesten we terug rijden. Leuk was de vondst van een bergje met schelpen. Joke wist te vertellen dat meeuwen de schelpen met inhoud naar een speciale plek mee nemen en daar de inhoud verorberen. Gedurende de hele reis hebben we veel meer van deze plekken gevonden. Ook hier weer

genieten van deze bijzondere en leuke vondsten. Terwijl we langs de kust reden had ik in mijn herinnering dat we hier al bepaalde copiapo's zouden moeten vinden. Uiteindelijk bleek dat ik nog een dag geduld hebben. Dit nam niet weg dat alles wat we vonden, uitzonderlijk mooi was. Vele vogeltjes konden we op de toppen van cactussen waarnemen. We vonden tevens schitterende vormen van erosie in zandsteen. Uiteindelijk nemen we bij Domeyko de 5 naar Huasco tot Val-lenar. Dan in Huasco nog even zoeken naar het hotel. Wat een kwibus bij het onderkomen. Het was bijna te moeilijk voor hem om te begrijpen dat we een kamer met twee bedden wilden hebben, die we ook geboekt hadden. De kamer was er wel maar we namen geen genoegen met een stapelbed. Nu kregen we een kamer met drie bedden. 's Avonds lekker een hapje gegeten in de stad. Terug op de kamer kaartjes leeg gemaakt, dagboek bijgewerkt en half elf "plat".

H.V.

PUZZEL

1	2	3	4		5	6	7	8	9		10	11		12
13				14		15					16			
		17			18		19			20			21	
22	23		24			25		26				27		
28		29		30			31			32	33			
34			35		36				37					
		38		39			40	41					42	
	43					44				45		46		
47			48		49					50	51			52
53		54		55					56					
57			58		59			60					61	
		62		63			64					65		
66	67					68					69		70	
71					72					73		74		75
76			77						78					

HORIZONTAAL

1 voertuig, 5 vreemd meubelstuk, 13 bijbels figuur, 15 afgiftebewijs, 16 verbruikt, 17 zanggezelschap, 19 meisjesnaam, 21 lengtemaat, 22 oude lengtemaat, 24 inval, 26 steensoort, 27 zoogdier, 28 waterdoorlatend, 30 man van adel, 32 eiland bij Italië, 34 ongewijde, 36 een zekere, 37 tip, 38 schoon, 40 ontvettingsmiddel, 42 ten name, 43 plaats in Duitsland, 44 harde stof, 46 soort onderwijs, 47 familielid, 48 voelen, 50 delfstof, 53 voormalig eiland, 55 strak, 56 etenswaar, 57 plaats in Brabant, 59 verbruikt, 60 poeder, 61 Fran-

VERTICAAL

1 bergruimte, 2 rondhout, 3 woonboot, 4 fraai, 6 inhoudsmaat, 7 plant, 8 plaats in België, 9 ouderwets toilet, 10 dicht, 11 verbruikt, 12 feestverlichting, 14 ongaarne, 18 aanleiding, 20 plaats in Frankrijk, 21 mannetjesbij, 23 water in Zuid-Holland, 25 lidwoord, 27 autokeuring, 29 bedehuis, 31 schrifteken, 33 persbureau, 35 gebouw, 37 vragend voornaamwoord, 39 inrichtings assistent, 41 dierenverblijf, 42 test, 43 karakter, 44 pas, 45 schrijver, 46 laag, 47 voetbalterm, 49 soort brood, 51 jongensnaam, 52 opdracht, 54 soort stof,

se nv, 62 lang stuk hout, 64 specerij, 66 onderwerp, 68 eiland bij Timor, 69 schrijfgerei, 71 Europees gebergte, 72 zelfzuchtige, 74 lichaamsdeel, 76 landbouwwerktuig, 77 vast, 78 hetzelfde

56 plaats in België, 58 Turks gebed, 60 fraai, 63 water in Brabant, 64 schimmel op wijn, 65 zwemvogel, 67 omhelzing, 68 jongensnaam, 70 ontkenning, 72 maanstand, 73 voorzetsel, 75 vreemde munt.

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Smyrniolus satrum

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

We gaan ook deze maand door met drie planten uit onze eigen flora.

Als eerste een vrij onbekende zwartmoeskervel (*Smygium olusatrum*) uit de familie van de schermbloemigen (*Umbelliferae*). Het is een 2-jarige plant uit de kuststreken, in Nederland komt hij nog voor op Texel. De plant heeft glanzende bladeren en kan wel 1,5 m hoog worden. De plant heeft de geur en smaak van selderij. De plant heeft zijn bloemen van april tot in juni en na de bloei verschijnt de zwart- bolvormige vrucht. De plant komt voor op vochtige, voedselrijke grond in de halfschaduw. De naam *Smygium* is afkomstig van het oude Griekse naam van de plant smurnin een welriekende *Myrthe*. De plant is eetbaar maar staat in Nederland op de rode lijst als zeer zeldzaam.

De tweede plant deze maand is het paarbladig goudveil (*Chrysosplenium oppositifolium*) een plantje uit de Steenbreekfamilie (*Saxifragaceae*). Dit tere plantje komt zeldzaam voor in Nederland en wel in Limburg, Gelderland en Overijssel op zeer vochtige bosgrond. Het plantje is niet hoger dan 10 cm. De groengele bloemen verschijnen in april en mei. Het is een kernsoort in essenbronbossen. Dit vaste plantje groeit in groepen. *Chrysosplenium* is afgeleid van het Griekse chrysos (goud) en splen (milt) verwijzing naar de kleur van de bloem en de veronderstelde medische kwaliteiten van het blad. En oppositifolium betekend tegenoverstaand blad.

Al weer de derde plant het lenteklokje (*Leucojum vernum*) uit de narcisfami-

lie (*Amaryllidaceae*). Uit dit bolgewasje, verschijnen uit de rozet van bladeren in de late winter een bloemsteel met witte bloem die 20 cm hoog wordt. In het wild is dit bolgewasje verdwenen. Vroeger kwam hij voor in Twente in de buurt van Oldenzaal. Wel komt hij op plaatsen voor als verwilderde tuinplant. Hij komt voor op vochtige grond in de halfschaduw. Zowel in de bol als in het blad komen giftige alkaloiden voor die braken en diarree kunnen veroorzaken. De naam *Leucojum* is afkomstig van *leucolum* wat wit geurend betekent en *vernum* betekend vroeg.

Tot de volgende maand.

Jur

Leucojum vernum

STEENGOED

PHYSOSTEGIA VIRGINIANA

Deze plant had ik zo'n 40 jaar geleden al in de tuin. Bij verhuizingen ging ze altijd mee. Toen de huidige tuin in 2007 op de schop werd genomen mocht ze blijven. In 2007 werd ze samen met *Chelone obliqua*, die ook al 40 jaar in de tuin stond, verbannen naar een plek die minder in het zicht lag. Twee jaar geleden werd die border onderhanden genomen. Op de beide planten was ik uitgekeken dus verhuisden beide naar de groene container. Hier verbleven ze 2 dagen. Want ik kon het niet over mijn hart verkrijgen om deze trouwe planten zomaar weg te doen, je krijgt toch een relatie met zo'n plant. Vanwege de wortelstokken waren ze goed herkenbaar tussen al het andere tuinafval. Dus zijn de mooiste wortelstokken uitgezocht voor

Is deze te vroeg of te laat met bloei in januari?

hergebruik. Beide hebben weer een prominente plek in de borders gekregen. Sterker nog, er is nog van beide een soortgenoot aangeschaft, *Physostegia virginiana* 'Vivid' en *Chelone obliqua* 'Pink Turtle'. De cultivars die er bij zijn gekomen zijn wel compacter en lager. Bij *Chelone* is ook de bladkleur en bladstructuur wat anders. *Physostegia virginiana* behoort tot de lipbloemigen (*Labiaceae*). Ze is inheems in het oosten van Noord-Amerika, van Quebec tot Minnesota. Zuidelijk tot Missouri. Ze groeit op vochtige plaatsen aan oevers van rivieren, onder kreupelhout en in natte weiden.

In 1683 is de plant ingevoerd. De rechtopstaande plant heeft vierkan- te onvertakte stengels die een meter hoog kunnen worden. De blade- ren zijn lancetvormig en getand. Van juli tot september bloeit ze met roze of witte bloemen. De bloemen staan meestal in vier rijen in een dichte eindstandige schijnaar. Bij een schijnaar zijn de zijassen sterk verkort waardoor de bloeiwijze op een aar lijkt. Met een klein steel- tje zijn ze aan de aan de stengel verbonden. De bloemen kunnen ge- makkelijk opzij en weer terug in de beginstand bewogen worden. Vandaar de naam scharnierbloem. *Physostegia* heeft langzaam krui- pende wortelstokken en kan een flinke ruimte in beslag nemen. Ze verlangt een vochtige humusrijke bodem in de volle zon.

Physostegia virginiana 'Vivid'

Normaal sterft de plant in het najaar bovengronds af. Dit jaar staan ze in janua- ri nog volop boven- gronds in het blad, sterker nog, er is een stengel die midden januari ging bloeien, wel met een kleinere bloeiwijze. De vraag is of die nu te vroeg of te laat is.

P. 'Summer Snow' heeft witte bloemen en wordt 40 tot 60 cm.

P. 'Vivid' heeft don- kerroze bloemen en wordt 50 cm hoog.

P. 'Bouquet Rose' heeft lichter gekleur- de bloemen dan 'Vi- vid'.

Trudy

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Sinds enige tijd heb ik mij weer helemaal op de naamgeving van de planten gestort. Momenteel ben ik aan het geslacht *Gymnocalycium* aan het uitpluizen. Een van de boekwerken die ik hierbij gebruik is het boek “*Gymnocalycium*” van W. Putnam.

Het is een uitgave van de Engelse cactusvereniging die een hele reeks van boeken over bepaalde geslachten heeft uitgegeven. Het boekje dateert uit 1978.

Na het gebruikelijke voorwoord wordt ingegaan op de plaat van dit geslacht binnen cactuspopulatie in Zuid-Amerika. Hij concludeert dan dat dit geslacht, op het geslacht *Opuntia* na, het grootst verspreide geslacht is in Zuid-Amerika.

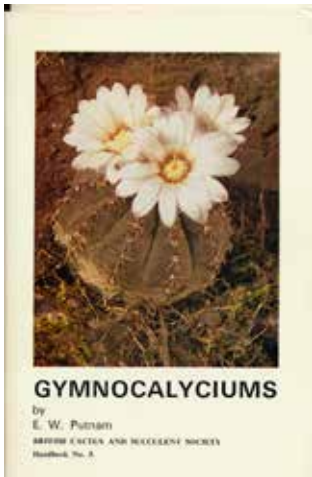
De schrijver volgt bij zijn indeling van het geslacht *Gymnocalycium* de indeling van Dr. Schütz. Deze heeft het geslacht ingedeeld naar de zaadkenmerken van de planten. In deze opsomming noemt hij dan de soorten die binnen een bepaalde indeling vallen.

Bij enige historische aantekeningen gaat hij in op data waarop planten gevonden zijn en wanneer ze beschreven zijn. Bij de verzorging noemt hij zijn jarenlange ervaring met deze planten en de manier waarop ze het beste gehouden en verzorgd kunnen worden. Natuurlijk mogen ziektes en schadelijke insecten niet aan een behandeling van welke plantensoort niet ontbreken, zo ook niet in dit boekje. Naast vermeerdering wordt de bouw van de planten beschreven. Een verandering in de naamgeving is het volgende onderwerp. Hierna wordt nog een klein literatuurlijst gegeven van boeken en tijdschriften

waarin dit geslacht is behandeld.

We komen dan bij het gedeelte waar de afzonderlijke soorten op alfabetische volgorde worden behandeld. Hierbij worden de namen van de planten als geldig of ongeldig gegeven. Bij ongeldige namen wordt dan summier aangegeven hoe de plant dan wel genoemd zou moeten worden en waar de beschrijving van die “foute” naam dan wel te vinden is. De meeste beschreven planten gaan vergezeld van een zwart-wit foto. Het boek besluit dan met een hoofdstuk over hybriden. Een appendix geeft uitleg over de schrijfwijze op etiketten en hoe daarin fouten voorkomen kunnen worden. Tenslotte nog een kaart van Argentinië met daarin aangegeven de provincies.

Een erg leuk boekje waar je kennis aardig wordt opgefrist en bijgewerkt.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de bijeenkomst op donderdag 11 januari 2018.

Er zijn nieuwjaarswensen van de fam Abbing en Succulenta binnengekomen.

De kast in de kruidenhof met bibliotheekboeken staat een beetje in de weg. Er worden bijna geen boeken meegenomen om te lezen, daarom hebben we besloten om opruiming te houden.

We gaan de mooiste boeken in een krat doen, die Trudy elke verenigingsavond meeneemt en waar de leden dan nog in kunnen kijken of kunnen lenen. De rest van de boeken bieden we aan ter overname voor een kleine vrijwillige bijdrage en er gaan er wat in de verloting. Henk Viscaal houdt deze avond een lezing over Chili waar hij met Joke in oktober naar toe is geweest. Het is daar dan voorjaar, het viel mee met de kou en de bloei van de cactussen komt op gang.

Ze zijn hoofdzakelijk in de kustgebieden geweest en we zien veel cactussen o.a. prachtige clusters van copiapoa's. Ook mede door de vele foto's van vogels [de hobby van Joke] was het een afwisselende en mooie lezing.

Annie

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 8 maart in de “Kruidenhof te Mallum” in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Ludwig Bercht.
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg lezing.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Agenda 8 februari jaarvergadering:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Jaar- en financieel verslag.
3. Kascontrole.
4. Bestuursverkiezing. Aftredend en en herkiesbaar Diddy Hoogstraten en Jurrie Hardiek.
5. Pauze.
6. Foto's Diddy.
7. Rondvraag en sluiting.

Jaarprogramma 2017

11 Januari	Henk Viscaal lezing Chili 2017.
8 Februari	Jaarvergadering + Diddy Hoogstraten.
8 Maart	Lezing Ludwig Bercht.
12 April	Gastspreker.
3 Mei	Geert Bourgonje. (In Neede)
5/6 Mei	Lenteweekend.
26 Mei	Cactusreisje.
14 Juni	Tuinbezoek Jur Hardiek.
12 Juli	Tuinbezoek Piet Hoogers.
Augustus	Vakantie.
13 September	Gert Ubink lezing.
1 Oktober	Ruilavond.
8 November	Gastspreker.
13 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 2 JUNI 2018

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	18
Fotogalerij	19
Een dagje Mexico	20
Puzzel	24
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	26
Steengoed	28
Met een boekje in een hoekje	30
Onder ons gezegd	31
Agenda	32